EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 18.10.2004
COM(2004) 674 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par Eiropas standartizācijas nozīmi Eiropas politikā un tiesību aktos

{SEC(2004) 1251}

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par Eiropas standartizācijas nozīmi Eiropas politikā un tiesību aktos

(Dokuments attiecas uz EEZ)

1. KOPSAVILKUMS

Standartizācija ir Padomes un Komisijas politikas neatņemama daļa, īstenojot „labākus regulējumus", palielinot uzņēmumu konkurētspēju un likvidējot tirdzniecības šķēršļus starptautiska līmenī. To apstiprināja gan Eiropas Parlaments 1999. gadā[1], gan arī Padome ar 1999. gada 28. oktobra[2] rezolūciju un 2002. gada 1. marta secinājumiem[3] par standartizācijas nozīmi Eiropā. Tajā pašā laikā **Padome ieteica Komisijai pārskatīt Eiropas standartizācijas politikas mērķus, piemērošanas jomu un vajadzības.** Komisija pieņēma šo ieteikumu, izanalizēja pašreizējo situāciju un noteica galvenās jomas, kurās Eiropas standartizācijas sistēmu un līdzekļus, kas ir pieejami Eiropas standartizācijas politikai, var uzlabot un turpmāk ir jāuzlabo. Šīs analīzes rezultāti veido divus dokumentus. Pirmais dokuments ir atrodams šajā paziņojumā un uzsver standartizācijas pieaugošo nozīmi ES politikas atbalstā. Otrs Komisijas personāla darba dokuments „Eiropas standartizācijas problēmas" ir piemērots, analizējot tās problēmas, kas traucē Eiropas standartizācijai, ņemot vērā vienmēr mainīgo ekonomiku, un paredz nodrošināt ieteikumus, kā vislabāk pārvarēt šīs problēmas.

Pārbaude uzrādīja, ka pašreizējā Eiropas standartizācijas sistēma, kas izklāstīta Direktīvā 98/34[4], norādīja uz to, kas bija jādara. Eiropas standartizācija ir pierādījusi sevi kā veiksmīgu vienota preču tirgus izveides līdzekli.

Tomēr ir jāveic uzlabojumi, kas ietekmē visas Eiropas standartizācijā ieinteresētās puses, sākot no pašas Eiropas Komisijas, Eiropas Standartizācijas organizācijām (ESO), valsts standartizācijas organizācijām, valsts varas iestādēm, uzņēmējdarbības vides un beidzot ar standartizācijā ieinteresētajām nevalstiskajām organizācijām.

– Eiropas standartizācija ir devusi **nozīmīgu ieguldījumu vienota tirgus tiesību aktu darbībā**. Kopš 1998. gada ir izveidoti un ieviesti apmēram 20 jauni tiesību akti un projekti, kuros standartiem bija atbalstoša nozīme. Tie īpaši ir attiecināmi uz informācijas un saziņas tehnoloģijām, apkārtējās vides un patērētāju aizsardzību. Tas ļauj uzskatīt, ka ar jaunās pieejas vai citiem līdzekļiem **standartu izmantošanu tiesību aktu atbalstam varētu turpmāk paplašināt ar jaunām Eiropas tiesību aktu jomām.** Komisija, lai atbalstītu tiesību aktus, saskaņā ar savām saistībām par

---

1 Rezolūcija par Komisijas ziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam "Efektivitāte un uzskaitāmība Eiropas standartizācijā saskaņā ar jauno pieeju", OV C 150, 28.5.1999.

2 Padomes 1999. gada 28. oktobra Rezolūcija "Standartizācijas nozīme Eiropā" (OV C 141, 19.05.2000.)

3 Padomes 2002. gada 1. marta secinājumi par standartizāciju (OV C 66, 15.03.2002.)

4 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/ 34, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā un likumu par informācijas pakalpojumiem jomā, OV L 204, 21.7.1998. Jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/ 48, OV L 217, 05.08.1998.

labāku regulējumu turpina sekmēt plašāku standartu izmantošanu. Eiropas standartizācijai var būt **svarīga nozīme Eiropas uzņēmumu konkurētspējas palielināšanā.** Tas netieši norāda, ka brīvprātīgā Eiropas standartizācijas sistēma izstrādā pasākumus visās jomās, kas ir nozīmīgas atbilstošai iekšējā tirgus darbībai ārpus vienota preču tirgus, piemēram, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju, pakalpojumu, patērētāju aizsardzības un apkārtējās vides jomā.

– Tomēr šajā sakarā **Eiropas standartizācijai atbilstoši ir jābalstās uz tirgus vajadzībām,** jo īpaši rūpniecības vajadzībām. Komisija ir informēta par kritiku attiecībā uz standartu attīstības procesu efektivitāti un ātrumu, jo īpaši jauno tehnoloģiju jomās, piemēram, informācijas un saziņas tehnoloģiju jomā, kur ātra standartizācijas izstrāde ir nepieciešama, lai atbilstu straujajām un mainīgajām tirgus nosacījumu prasībām. Rūpniecības forumu un konsorcija izstrādātajām specifikācijām ir arvien lielāka nozīme, īpaši starptautiskajā līmenī. **Komisija uzskata, ka, lai apmierinātu tirgus un uzņēmēju vajadzības pastāvīgi mainīgos apstākļos, lielā mērā ir jāuzlabo Eiropas standartizācijas sistēma un tās mehānismu efektivitāte.** Paturot prātā, ka Eiropas standartizācija ir neatkarīga un uzņēmējdarbības vadīta, Eiropas Standartizācijas organizācijas ar ieinteresētajām pusēm ir aicinātas pārliecināties, vai to darba metodes, procedūras un politika pietiekami atspoguļo ieinteresēto pušu vajadzības pašreizējā tirgus prasību nodrošināšanai.

– Lai nodrošinātu efektīvu standartizāciju, kā ieguldījums no ES puses ES politikas standartizācijas uzlabošanai **rūpīgi jāpārbauda iestāžu sistēma**. Tas iekļauj Eiropas standartizācijas finansēšanas tiesiskā pamata izveidi un Direktīvas 98/34 standartdaļu pārskatīšanu, kas iedibina informācijas procedūru standartu un tehnisko noteikumu jomā.

– Komisija sadarbībā ar Eiropas Standartizācijas organizācijām turpina atbalstīt starptautisko standartu izveidi ar atbilstošām starptautiskām standartizācijas organizācijām un sekmēt to izmantošanu. Ja pastāv starptautiskie standarti, tad Eiropas Standartizācijas organizācijai, kur tas ir iespējams, tos ir vienādi jāpārveido un jāizmanto, kā Kopienas tiesību aktu pamats.

– Komisija uzskata, ka **Eiropas standartizācijas sistēma un tās centieni varētu būt vairāk pamanāmi ārpus ES**, rādot Eiropas saskaņas modeļa priekšrocības pēc paplašināšanās, īpaši jaunajiem ES „kaimiņiem". Savā pēdējā paziņojumā par „Eiropas kaimiņattiecību politiku"[5] Komisija ir skaidri uzsvērusi atbilstības novērtēšanas un standartizācijas nozīmi šajā kontekstā. Bez tam jārada vairāk sinerģijas ar pieaugošu sadarbību starp Eiropas Standartizācijas organizācijām, to valstu dalībniekiem, komisiju un dalībvalstīm, lai padarītu Eiropas standartizāciju redzamāku ārpus Eiropas[6].

---

5 KOM (2004) 373 galīgā versija.

6 Skatīt Komisijas personāla darba dokumentu "Eiropas standartizācijas problēmas" http://europa.eu.int/comm/enterprise/standards_policy/index.htm (tiks publicēts).

2. JAUNAS STANDARTIZĀCIJAS POLITIKAS JOMAS

2.1 Jauni tiesību akti un jauni tiesību aktu projekti

Ir izrādījies, ka Eiropas standartizācija jaunās pieejas tiesību aktu atbalstam ir veiksmīgs un nepieciešams vienota preču tirgus izveides līdzeklis. Padome 2002. gada 1. marta secinājumos par Eiropas standartizāciju apstiprināja savus panākumus. **Tā lūdza Komisijai pārbaudīt, vai Eiropas standartu atbalsts Eiropas tiesību aktiem varētu tikt paplašināts uz jaunām politikas jomām pat ārpus vienota tirgus tiesību aktiem.**

Saistībā ar šo ir jāuzsver, ka "jaunā pieeja" ir specifisks tiesību aktu modelis, ar kuru prasmīgi varētu apvienot gan valsts (t.i., sabiedrības veselības un drošības aizsardzība, patērētāju un apkārtējās vides aizsardzība), gan arī privātuzņēmēju standartu izveides intereses. Tas pieļauj elastīgākas un ne tik stingras tiesību aktu formas tajās jomās, kur pretējā gadījumā ikvienu detaļu noteiks pats tiesību akts.

Jau savā "Starpposma ziņojumā Padomei un Eiropas Parlamentam par paveikto pēc Padomes un Eiropas Parlamenta 1999. gadā pieņemtajām Eiropas standartizācijas rezolūcijām" Komisija ziņoja par standartizācijas paplašināšanu tiesību aktu un politiku atbalstam[7]. Kopš Padomes nākamā, 2002. gada marta, lūguma turpināt šo pieeju un **saistībā ar nepieciešamību vienkāršot tiesību aktus par paplašināto Eiropas Savienību un vienkāršot darbības, kas ir ierosinātas, lai precizētu un vienkāršotu „acquis"**[8], turpmākā virzība tika īstenota ar daudz dažādu Kopienas tiesību aktu un politikas palīdzību. Saistītās jomas jo īpaši saskaņā ar Komisijas "labāku regulējumu politiku"[9], ir informācijas un saziņas tehnoloģijas, pakalpojumi, transporta, patērētāju un apkārtējās vides aizsardzība.

Turklāt standartizācijas paplašināšana Kopienas tiesību aktu jomās ārpus vienota tirgus ir ļoti vēlama, protams, ņemot vērā saistīto jomu specifiku saskaņā ar Komisijas priekšlikumiem par vadību un labāku regulējumu.

2.2 Standartizācija rūpniecības konkurētspējas atbalstam

No Eiropas standartizācijas iegūtie pozitīvie aspekti ir krietni vairāk, nekā tikai Eiropas tiesību aktu atbalsts. Ieinteresēto pušu brīvprātīgo standartu izveide var nodrošināt turpmākos pozitīvos aspektus un palielināt konkurētspēju[10]. Standarti kopš senseniem laikiem ir bijuši tirgus sistēmas neatņemama daļa, kā arī tiem ir bijusi galvenā nozīme tautu labklājības virzībā. **Standarti sliecas paaugstināt konkurētspēju un pieļauj zemāku produkcijas apjomu un tirdzniecības izmaksas, sekmējot ekonomiku kopumā.** Standarti darbojas, samazinot dažādību, nodrošinot savstarpējo izmantojamību, uzturot kvalitāti un nodrošinot informāciju. Viens no pēdējiem kādas lielākās valsts standartizācijas organizācijas

---

7 Sīkāku informāciju skatīt KOM (2001) 527 galīgā versija, 9. lpp.

8 KOM (2003) 71.

9 Komisijas ziņojums par Eiropas vadību, 2002. gada decembris, KOM (2002) 705 galīgā versija. Labāku regulējumu politikas rezultātā Komisija sevi ir pilnvarojusi sistemātiski veikt nozīmīgu likumprojektu ieguldījuma novērtējumu. Saistībā ar šo ir jāizskata alternatīvas un vislabvēlīgākais risinājums. Atsauce uz brīvprātīgajiem standartiem ir viens no līdzekļiem.

10 Piemēram, saskaņā ar Austrijas standartizācijas organizācijas izdoto pētījumu ("Der Nutzen der Normung für Unternehmen und Volkswirtschaft", 20. lpp.) Austrijā ieguvums no standartizācijas bija 1,74 miljardi eiro, turpretī izmaksas - 43 miljoni eiro. Tādējādi ieguvums bija 40 reizes lielāks nekā izmaksas.

publicētajiem pētījumiem pierāda, ka Eiropā standartizācija iekšzemes kopprodukta vērtību[11] palielina apmēram par 1 %. Tika arī norādīts, ka standartizācijas ieguldījums ir tikpat nozīmīgs, kā patentu ieguldījums. Tas apstiprina to, kāpēc Eiropas politikā standartizācija ir tik nozīmīga. **Komisija** ir labi informēta par šo faktu un rezultātā **ir iekļāvusi standartizācijas izmantošanu dažādos ar tās politiku saistītos dokumentos.**

2.2.1 Iekšējo preču un pakalpojumu tirgu uzlabošana

Iekšējā tirgus stratēģijā 2003. līdz 2006. gadam[12] Komisija ir izstrādājusi desmit punktu plānu iekšējā tirgus darbības uzlabošanai. Konkrētas priekšrocības **iekļauj brīvas preču kustības uzlabošanu un pakalpojumu brīvas kustības izveidi.**

Pakalpojumu nozarēs (piemēram, uzņēmējdarbības pakalpojumi, transports, enerģija, telekomunikācijas, tūrisms un brīvais laiks) Eiropas Savienības tirgus ekonomikā strādā liels skaits nodarbināto (70% visu nodarbināto darbojas tirgus pakalpojumu jomā)[13]. Tomēr **brīvprātīgo standartu pieejamība pakalpojumu jomā ievērojami atpaliek no ekonomikas nozīmīguma un šīs jomas iespējām[14].** Eiropas standarti ir atzīti par vienu no pasākumiem, kas var sekmēt ES pakalpojumu izmantošanu un konkurētspējas veicināšanu. Tādēļ Eiropas Standartizācijas organizācijas ir lūgušas Komisijai izveidot programmu, lai kopā ar ieinteresētajām pusēm noteiktu Eiropas standartizācijas prioritārās jomas un aizsāktu enerģisku standartu noteikšanas procesu Eiropas līmenī.

Turklāt Komisija ar nožēlu atzīmēja, ka, neskatoties uz ievērojamu kopējo standartu kopumu esamību, sertifikācijas sistēmas un valsts kvalitātes zīmes joprojām nav vienotas. Tāpēc ražotāji, kas vēlas ievietot savus ražojumus ES tirgū, bieži vien ir spiesti uzrādīt savu ražojumu atbilstību, pievienojot atbilstošu valsts sertifikācijas zīmi. Paļaušanās uz kopējo Eiropas uzlīmju sistēmu būtu veiksmīgs risinājums, lai nodrošinātu pamatu apzinātu standartu atbilsmei. **Eiropas Standartizācijas organizācijas, to valsts locekļi, dalībvalstis un ieinteresētās puses tiek aicinātas meklēt risinājumus šīs jomas uzlabošanai.**

2.2.2 Jauninājumi

Standartiem ir liela nozīme arī saistībā ar jauninājumiem, tie ietekmē uzņēmējdarbības lēmumus par ieguldījumiem pētījumos un attīstībā (R+D). Standarti kā vismūsdienīgākais tehnisko zināšanu avots paplašina ekonomikas zināšanu bāzi un saskaņoti var iekļaut jaunas tehnoloģijas un pētījumu rezultātus jaunu ražojumu un pakalpojumu izveides un attīstības procesā. Standarti kā tirgus instruments palīdz uzņēmējdarbībā veidot kopēju tirdzniecības valodu. **Nozīmīgs piemērs ir GSM ("Globālā mobilo sakaru sistēma"),** kas izveidoja starptautisko mobilo sakaru tirgu un ir vadošais spēks jebkādu mobilo lietotņu attīstībā. Turklāt **jaunajai satelīta navigācijas infrastruktūrai *Galileo*** Eiropas un starptautiskie standarti nodrošina atbalstu līdzīgi ne tikai tās īstenošanas ziņā, bet arī tās izmantošanai daudzās lietotnēs. *Galileo* ierīču un pakalpojumu vieglā ieiešana globālajā tirgū ir atkarīga no plašas saistītu standartu pieņemšanas. Perinormatīvā izpēte (izpēte, lai nodrošinātu standartu

---

11 Ekonomiskie ieguvumi no standartizācijas, publicēts DIN (Vācijas Standartizācijas institūts) 2000 ISBN 3-410- 1486- 4.

12 Komisijas paziņojums: Iekšējā tirgus startēģija – prioritātes 2003. līdz 2006. gadam, KOM (2003) 238. galīgā versija.

13 Tirgus pakalpojumi iekļauj visus pakalpojumus, izņemot valsts varas iestāžu pakalpojumus.

14 Saistībā ar šo skatīt: Standarti pakalpojumu nozarēs, *Fraunhofer Institute Systems and Innovation Research*, 2003. gada aprīlis, 1., 2. lpp.

zinātnisko pamatu) sekmē uzņēmējdarbības vidi, kas spēj investēt R+D un jauninājumos. Lai standartizācija būtu veiksmīga, ir jāstiprina zinātnes un standartizācijas saikne.

2.2.3 Standartizācija un informācijas un saziņas tehnoloģijas/ IT

Standarti var palīdzēt izveidot un nodrošināt sadarbību un tādējādi sekmēt izvairīšanos no tirgu sadrumstalotības. Tas ir ārkārtīgi nozīmīgi strauji attīstošajos tirgos ar nepārtraukti mainīgajām tehnoloģijām, īpaši informācijas un saziņas tehnoloģijas jomā. Šajā nozarē pēdējā desmitgadē tirgus vieta būtiski un pastāvīgi ir mainījusies. Šī tirgus liberalizācija starp nozarēm ir izraisījusi konkurenci. Monolīto pagātnes pasauli ir aizvietojusi neviendabīgā tehnoloģiju attīstība.

No tehniskā nodrošinājuma līdz programmatūrai ir notikusi nozīmīga pārbīde. Tas norāda uz pārbīdi no tradicionālās standartizācijas veidiem uz ražojumiem ar īstermiņa attīstību un ekspluatācijas cikliem. Sadarbību var sasniegt ar dažādiem standartizācijas veidiem, kas ir galvenā prasība, lai izvairītos no tirgus sadrumstalotības; šī pārbīde pieprasa paātrināt standartu izveidi un jaunas piegādājamības sekmēšanu. Turklāt telekomunikācijas un IT saplūst, un tirgi ir kļuvuši globāli, rodas jaunas tirgu struktūras un globālās industrijas partnerība. Rezultātā konsorcijam un forumiem ir aizvien pieaugoša nozīme standartu attīstīšanā, liekot ESO struktūrām, kā arī valsts varas iestādēm iejaukties ES līmenī. Ir jāpārskata standartizācija informācijas un saziņas tehnoloģijas nozares tiesību aktu atbalstam.

Lai nodrošinātu labāku atbildi uz mainīgā tirgus prasībām, Eiropas standartizācijas politikai, kā arī Eiropas Standartizācijas organizācijai ir jāatzīst šie fakti un jāpārveido politikas, procesi un organizācijas struktūras ciešā sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm un jo īpaši rūpniecību.

2.3 Standartizācija sabiedrisko vajadzību atbalstam

2.3.1 Apkārtējā vide

Savā paziņojumā par **integrētu ražojumu politiku**[15] Komisija vērsa uzmanību uz to, ka ar **standartu palīdzību var paveikt daudz vairāk un ka tie var sekmēt ilgtspējīgu attīstību**, kurā ietilpst ekonomiskie, sociālie un apkārtējās vides aspekti. Tā minēja arī, ka standartu uzlabošana varētu uzlabot apkārtējās vides ražojumus visā to dzīves ciklā. Standartizētāji tiek aicināti pievērst lielāku uzmanību apkārtējai videi. Atbilstoši savā pēdējā **paziņojumā par „Apkārtējās vides aspektu iekļaušanu standartizācijā”**[16] Komisija ir aicinājusi (ziņojuma galvenā doma) visas standartizācijā iesaistītās puses nekavējoties veikt nepieciešamo, lai iekļautu vides aizsardzību standartizācijā[17].

---

15 KOM (2003) 302.

16 KOM (2004) 130 galīgā versija, 25.02.2004.

17 Kā praktisku rezultātu Komisija ir izdevusi norādījumus par standartizācijas darba programmas izveidi enerģiju patērējošo izstrādājumu eko dizaina jomā; šos norādījumus ir pieņēmušas Eiropas Standartizācijas organizācijas un ir sagaidāms, ka ātri tiks uzsākts darbs.

2.3.2 Pieejamība

Standarti ir svarīgs instruments, lai samazinātu sabiedrības un ekonomikas norobežošanos. **Eiropas sabiedrība noveco.** Rezultātā preču un pakalpojumu tirgus, kas apmierina invalīdu vai vecāku cilvēku prasības, palielinās. **Ar standartizācijas palīdzību šo prasību var uzlabot** un ir iespējama arī mūsdienīgu, jaunākajiem tehnikas sasniegumiem atbilstošu tehnoloģiju ieviešana, kas pieejama visiem. Tomēr tam ir nepieciešama visu šajā procesā iesaistīto ieinteresēto pušu līdzdalība.

2.3.3 Drošība

Standartizācijai arī ir svarīga nozīme tajās politikās, kas ir saistītas ar drošību cīņā pret terorismu un noziegumu novēršanu, tiecoties aizsargāt pilsoņus, infrastruktūras un pakalpojumus, kas ir iespējamie mērķi.

3. STANDARTIZĀCIJAS GLOBĀLĀ DIMENSIJA

Eiropas Savienības nozīmīgākās starptautiskās saistības šajā jomā tiek paustas ar PTO nolīgumu par Tirdzniecības tehniskajām barjerām. Šis nolīgums pieprasa no saviem parakstītājiem, lai cita starpā nediskriminējošā veidā un, neveidojot liekus šķēršļus tirdzniecībai, tiktu izstrādāti un piemēroti tehniskie regulējumi un starptautiskie standarti. Veidojot tehnisko regulējumu projektus, ieteikts visur izmantot arī starptautiskos standartus.

Sadarbībā ar Eiropas Standartizācijas organizāciju Komisija sekmē starptautisko standartu izmantošanu. Šajā pakāpē tā piedalās uzņēmējdarbības dialogos, piemēram, *TABD*[18] un *MEBF*[19], nodrošina atbalstu sadarbības un partnerības nolīgumiem starp Eiropas un starptautiskajām standartizācijas organizācijām, sekmē standarta noteiktos modeļus, piemēram, Apvienoto Nāciju Eiropas Ekonomikas komisiju (*UN/ ECE*), un nodrošina tehnisko palīdzību. **Šīs darbības sekmē piekļuvi Eiropas rūpniecības tirgum un paaugstina konkurētspēju.**

Tomēr, lai to varētu īstenot un uzskatāmi parādīt Eiropas sistēmas efektivitāti, **Kopienai ir nepieciešama stingra standartu sistēma, tai skaitā pietiekama infrastruktūra Eiropas līmenī**, kas var nodrošināt, ka starptautiskie standarti, kas ir plaši izstrādāti un iekļauti Eiropas standartos Kopienas politikas atbalstam, ir saskaņoti ar šīm politikām. Daudzveidīgajai sistēmai, kas balstās uz daudzām konkurējošām valstu standartizācijas organizācijām, tāda nozīme nepiemīt. **Tāpēc dalībvalstis, to valsts standartizācijas organizācijas un ieinteresētās puses pieprasīja turpināt spēcīgas un saskaņotas Eiropas standartu sistēmas ieviešanu. Tajā pašā laikā Eiropas rūpniecībai un ieinteresētajām pusēm ir pilnīgi jāiekļaujas Eiropas standartizācijā, tādējādi tās var kļūt par vadošo spēku starptautiskās standartizācijas līmenī.**

---

18 Transatlantiskais biznesa dialogs.

19 *Mercosur* Eiropas biznesa forums.

4. IETEIKUMI TURPMĀKAJĀM DARBĪBĀM

Ar dalībvalstīm un ieinteresētajām pusēm veiktās konsultācijas par standartizāciju ir apstiprinājušas Komisijas uzskatus par standartizācijas politiku. Tās ir arī apstiprinājušas, ka ir nepieciešami uzlabojumi ar daudzām papildu darbībām, kas ir **izskaidrotas plašākā Komisijas personāla darba dokumentā "Eiropas standartizācijas problēmas".** Komisija īstenos turpmāk izklāstītās darbības. Turklāt tā aicina Eiropas Standartizācijas organizācijas, dalībvalstis un ieinteresētās puses īstenot šīs darbības viņu pašu kompetences jomās. Ieteikumu īstenošana var veicināt Komisijas, dalībvalstu un ieinteresēto pušu turpmākās darbības plānu.

Darbību ieteikumi ir šādi:

4.1. Plašāka Eiropas standartizācijas izmantošana Eiropas politikā un tiesību aktos

– Komisija ir pārliecināta, ka standartizācijas paplašināšana Eiropas tiesību aktu un politiku atbalstam jomās, kas ir ārpus vienota preču tirgus, bija veiksmīga. Komisija ir apsolījusi turpināt šo pieeju un atbalstīt paplašinātu standartizāciju savā politikā.

– Saistībā ar šo ir jāpalielina dalībvalstu lēmumu pieņēmēju zināšanu līmenis attiecībā uz Eiropas standartizācijas priekšrocībām Kopienas tiesību aktu un politiku atbalstam.

4.2. Eiropas standartizācijas un tās iestāžu sistēmas efektivitātes, saskaņošanas, pārskatāmības uzlabošana

– Efektivitāte: ir būtiski, lai Eiropas standarti tiktu izstrādāti saprātīgā laika posmā. Lai spētu spriest par rūpniecības un regulētāju vajadzībām, šai pakāpē Eiropas standartizācijas organizācijām ir jāturpina uzlabot sava efektivitāte. Tas attiecas arī uz to procedūru pieejamību, ar kurām konsorcija vajadzības varētu labāk pielāgot ESO. ESO pilnā mērā ir jāizmanto sinerģijas jauda, uzlabojot savu sadarbību un pastiprinot savus saskaņošanas mehānismus kopējas intereses objektos.

– Informācijas un saziņas tehnoloģijas: Komisija ar dalībvalstīm un ieinteresētajām pusēm centīsies aizsākt stratēģisko pārbaudi, kas tiks vērsta uz to, kā visi standartizācijā iesaistītie dalībnieki varētu labāk pieskaņoties pārbaudījumiem, nosakot sabiedriskās un tirgus vajadzības un tādējādi nodrošinot efektīvas, plaši izstrādātas specifikācijas IT nozarē.

– Visu saistīto un ieinteresēto pušu efektīva līdzdalība (NVO, apkārtējā vide, patērētāji, MVU, iestādes, uzņēmējdarbības pārstāvji saskaņā ar TBT nolīgumu) vēl nav pietiekami labi nodrošināta ne ESO līmenī, ne arī visās dalībvalstīs. Ir nepieciešami uzlabojumi. Ir jācenšas, lai uzņēmēji Eiropas iekšējā tirgus standartizāciju paplašinātu, kā stratēģisko konkurētspējas un tehniskas tiesību aktu vienotas piemērošanas līdzekli. Šai sakarā visas saistības atkātoti tiks atjaunotas.

– Iestāžu sistēmas stiprināšana: lai nodrošinātu standartizācijas efektivitāti, iestāžu sistēma ir jāpārveido. Tas iekļauj Eiropas standartizācijas finansēšanas tiesiskā pamata izveidi un Direktīvas 98/34, kas iedibina informācijas procedūru standartu un tehnisko regulējumu jomā, standartu daļas pārskatīšanu.

– Eiropas standartizācijas finansiālā pārskatāmība: Eiropas standartizācijas finansēšanai ir jābūt balstītai uz tajā iesaistīto pušu iemaksām. Uzņemoties Eiropas standartizācijas nozīmi Eiropas politiku atbalstam, Komisija apņemas līdzfinansēt Eiropas standartizāciju un Eiropas infrastruktūras. Dalībvalstis uzņemas līdzatbildību attiecībā uz Eiropas standartizācijas sistēmas finansiālo pārskatāmību. *CEN/ CENELEC* centrālās infrastruktūras finansēšana, kas ir atkarīga tikai no ES iemaksām un ikgada valsts standartizācijas organizāciju iemaksām, ir jāpārskata. Ir nepieciešama spēcīgas, centralizētas infrastruktūras, kas pārstāv Eiropas intereses, uzturēšana. Komisija izvirza tiesību aktu priekšlikumu, nodrošinot tiesisku pamatu finansiāli atbalstīt Eiropas standartizāciju, ar atsauci uz visām šīm darbībām un vajadzībām, kā Eiropas politikai kalpojošu līdzekli.

4.3 Eiropas standartizācija un globalizācijas problēmas

– Komisija turpina sekmēt starptautisko standartizācijas organizāciju (*ISO, IEC, ITU*) izveidotos starptautiskos standartus un atbalstīt to ieviešanu ES.

– Kad starptautiskie standarti ir izstrādāti un ieviesti Eiropas politikas atbalsta standartos, Eiropas standartizācijas organizācijām ir jānodrošina, lai šie standarti būtu saskaņā ar ES politikas mērķiem.

– Eiropas standartizācijas nozīme starptautiskajā kontekstā un tās pārskatāmība, sekmējot piekļuvi tirgum, kā arī konkurētspēja ir jāpastiprina. Ir svarīgi steidzināt Eiropas rūpniecību un iesaistītās puses atjaunot saistības ar Eiropas standartizāciju kā vadošo starptautisko standartizācijas spēku. Bez tam arī dalībvalstīm (ņemot vērā paplašināto Eiropas Savienību) jāstiprina saistības ar Eiropas standartizāciju. Eiropas Standartizācijas organizācijas un ieinteresētās puses tiek aicinātas veikt konkrētas darbības pārredzamības uzlabošanai.